

Tīrības analīžu darba gaita

LABĪBAS

ANALĪTISKĀ TĪRLĪBA – IESVARA ANALĪZE

Visas svēršanas veic ar precizitāti – 2 zīmes aiz komata.

Pārbaude – vai sēklas atbilst sēklas paraugu kvalitātes noteikšanas kartītē jeb darba kartītē (turpmāk – DK) uzradītajai sugai, vai parauga numurs atbilst DK numuram.

Svēršana – pirms uzsākt analīzi, iesvaru nosver, salīdzina iegūto radītāju ar katrai sugai noteikto iesvara lielumu.

Sijāšana – lai atdalītu sīkos piemaisījumus, iesvaru izsijā.

Analīze – iesvaru sadala 3 frakcijās – tīrās sēklas, citu augu sugu sēklas (CAS) un inertie piemaisījumi. Uzmanīgi pārbauda atsijātos piemaisījumus – var atrasties sīkas sēkliņas.

Katru frakciju atsevišķi nosver.

Ja klients vēlas, var noteikt salikto vārpiņu (auzām), sēklu ar piedēkļiem (miežiem) vai atsevišķu piemaisījumu veidu daudzumu.

Pēc skaita (gab.) uzrāda: sklerocijus (*Claviceps purpurea*) vai to daļas, citu augu sugu sēklas, vējauzu, reibuma airenes, pērkones un kokaļu sēklas.

Melnplauku (*Tilletia caries*) veidojumus (kviešiem) nosver ar precizitāti – 3 zīmes aiz komata.

Tīrās sēklas.

Rudzi, kvieši, tritikāle:

Grauds. Grauda daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Mieži:

Ziediņš ar iekšējās un ārējās ziedplēksnēs ieskaitu graudu, ar vai bez akota, ar vai bez vārpiņas ass, neatkarīgi no to garuma.

Ziediņa daļa, kura satur graudu, lielāku par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Grauds. Grauda daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Ievērot!

Ziediņi ar akotu vai vārpiņas asi, kuri ir garāki par ziediņa garumu, var tikt uzrādīti kā % no tīrajām sēklām.

Auzas:

Ziediņš ar ārējās un iekšējās ziedplēksnēs ietvertu graudu, ar vai bez akota.

Grauds. Grauda daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Ievērot!

Ziediņš var būt ar vai bez piestiprināta atsevišķa auglīga vai neauglīga ziediņa, ar nosacījumu, ka piestiprinātais ziediņš nesniedzas līdz auglīgā ziediņa galotnei, neskaitot akotu.

Sēklu vienības var sastāvēt no vārpiņām vai vārpiņu daļām ar vairāk nekā vienu ziediņu. Šādas struktūras, ar vai bez vārpiņu plēksnēm, tiek dēvētas par saliktām sēklu vienībām (MSU), veidotām no šādām daļām:

- viens auglīgs ziediņš ar piestiprinātu vienu auglīgu vai vienu neauglīgu ziediņu, kurš sniedzas līdz vai pāri auglīgā ziediņa galotnei, neskaitot akotus;

- viens auglīgs ziediņš ar vairāk nekā vienu jebkāda garuma auglīgu un/vai neauglīgu ziediņu;
- viens auglīgs ziediņš ar pie pamatnes piestiprinātu jebkāda garuma neauglīgu ziediņu vai vārpiņas plēksnēm.

Saliktās sēklu vienības tiek atstātas neskartas un iekļautas tīro sēklu frakcijā.

Avena daudzsēklu vienības veids, kur pamatziediņa arējā ziedplēksne ieskauj iekšējo auglīgo ziediņu, nav jāuzrāda kā MSU.

Griķi:

Sēklenis, ar vai bez apziedņa, ja vien nav skaidri redzams, ka tajā nav sēklas.

Sēkleņa daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma, ja vien nav skaidri redzams, ka tajā nav sēklas.

Sēkla, arī ar daļēji vai pilnībā zaudētu augļapvalku/sēklapvalku.

Sēklas daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tās sākotnējā lieluma, arī ar daļēji vai pilnībā zaudētu augļapvalku/sēklapvalku.

PARAUGA ATLIKUMA ANALĪZE

No parauga atlikuma izlasa visas citu augu sēklas (turpmāk – CAS), sklerocijus vai to daļas un melnplauku veidojumus.

CAS saskaita pa sugām, sklerocijus vai to daļas saskaita, melnplauku veidojumus nosver.

Tīrības analīžu darba gaita

STIEBRZĀLES - AUZENES, AIRENES, TIMOTIŅŠ

ANALĪTISKĀ TĪRĪBA – IESVARA ANALĪZE

Visas svēršanas veic ar precizitāti – 3 zīmes aiz komata.

Pārbaude – vai sēklas atbilst DK uzradītajai sugai, vai parauga numurs atbilst DK numuram.

Svēršana – pirms uzsākt analīzi, iesvaru nosver, salīdzina iegūto rādītāju ar katrai sugai noteikto lielumu.

Sijāšana – lai atdalītu sīkos piemaisījumus, iesvaru izsijā ar zālāju sēklām paredzētajiem sietiņiem.

Analīze – iesvaru sadala 3 frakcijās – tīrās sēklas, citu augu sugu sēklas (CAS) un inertie piemaisījumi. Uzmanīgi pārbauda atsijātos piemaisījumus – var atrasties sīkas sēkliņas. Katru frakciju atsevišķi nosver.

Ja klients vēlas, var noteikt salikto vārpiņu (MSU) vai atsevišķu piemaisījumu veidu daudzumu.

Tīrās sēklas.

Timotiņš:

Ziediņš ar arējās un iekšējās ziedplēksnēs ietvertu graudeni, ar vai bez akota.

Graudenis. Graudeņa daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Auzenes, airenes:

Ziediņš ar arējās un iekšējās ziedplēksnēs ietvertu graudeni, ar vai bez akota.

Graudeņa lielums veido vismaz vienu trešo daļu no iekšējās ziedplēksnes garuma, mērot no irbuļa pamatnes.

Graudenis. Graudeņa daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tā sākotnējā lieluma.

Levērot!

Ziediņš var būt ar vai bez piestiprināta atsevišķa auglīga vai neauglīga ziediņa, ar nosacījumu, ka piestiprinātais ziediņš nesniedz līdz auglīgā ziediņa galotnei, neskaitot akotu.

Sēklu vienības var sastāvēt no vārpiņām vai vārpiņu daļām ar vairāk nekā vienu ziediņu. Šādas struktūras, ar vai bez vārpiņu plēksnēm, tiek dēvētas par saliktām sēklu vienībām (MSU), veidotām no šādām daļām:

- viens auglīgs ziediņš ar piestiprinātu vienu auglīgu vai vienu neauglīgu ziediņu, kurš sniedz līdz vai pāri auglīgā ziediņa galotnei, neskaitot akotus;
- viens auglīgs ziediņš ar vairāk nekā vienu jebkāda garuma auglīgu un/vai neauglīgu ziediņu;
- viens auglīgs ziediņš ar, pie pamatnes piestiprinātu, jebkāda garuma neauglīgu ziediņu vai vārpiņas plēksnēm.

Saliktās sēklu vienības tiek atstatās neskartas un iekļautas tīro sēklu frakcijā.

Citu augu sugu sēklas.

Bāzes sēklai CAS nosver kopā. Pēc skaita (gab.) uzrāda vienas (vai vairāku) skaitliski lielākās sugas, ložņu vārpatas, peļastu lapsastes, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas.

Sertificētai sēklai CAS nosver kopā, sašķiro pa sugām un atsevišķi nosver vienas (vai vairāku) pēc masas lielākās sugas, ložņu vārpatas un peļastu lapsastes sēklas. Pēc skaita (gab.) uzrāda skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas.

PARAUGA ATLIKUMA ANALĪZE

Bāzes sēklai no parauga atlikuma izlasa visas CAS un sašķiro pa sugām un saskaita. Pēc skaita (gab.) uzrāda vienas (vai vairāku) skaitliski lielākās sugas, ložņu vārpatas, peļastu lapsastes, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas.

Sertificētai sēklai no parauga atlikuma izlasa un pēc skaita (gab.) uzrāda skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas.

Tīrības analīžu darba gaita

ĀBOLIŅI, LUCERNAS, GALEGA

ANALĪTISKĀ TĪRĪBA – IESVARA ANALĪZE

Visas svēršanas veic ar precizitāti – 3 zīmes aiz komata.

Pārbaude – vai sēklas atbilst DK uzradītajai sugai, vai parauga numurs atbilst DK numuram.

Svēršana – pirms uzsākt analīzi, iesvaru nosver. Salīdzina iegūto rādītāju ar katrai sugai noteikto iesvara lielumu.

Sijāšana – lai atdalītu sīkos piemaisījumus, sēklas izsijā ar zālāju sēklām paredzētajiem sietiņiem.

Analīze – iesvaru sadala 3 frakcijās – tīrās sēklas, citu augu sugu sēklas (CAS) un inertie piemaisījumi. Uzmanīgi pārbauda atsijātos piemaisījumus – var atrasties sīkās sēkliņas. Katru frakciju atsevišķi nosver.

Ja klients vēlas, var noteikt atsevišķu piemaisījumu veidu daudzumu.

Tīrās sēklas.

Sēklas ar sēklapvalku. Sēklas daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tās sākotnējā lieluma, ar sēklapvalku.

Ievērot!

Sēklas un sēklu daļas bez sēklapvalka uzskatāmas par inertajiem piemaisījumiem.

Atdalītas dīglļapas uzskatāmas par inertajiem piemaisījumiem neatkarīgi no tā, vai pie tām ir vai nav saknītes – dīglpumpura ass un/vai vairāk nekā puse no sēklapvalka.

Citu augu sugu sēklas.

Bāzes sēklai CAS nosver kopā. Pēc skaita (gab.) uzrāda vienas (vai vairāku) skaitliski lielākās sugas, amoliņu, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un viju sēklas.

Sertificētai sēklai CAS nosver kopā, sašķiro pa sugām un atsevišķi nosver vienas (vai vairāku) pēc masas lielākās sugas un amoliņu sēklas. Pēc skaita (gab.) uzrāda skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un viju sēklas.

PARAUGA ATLIKUMA ANALĪZE

Bāzes sēklai no parauga atlikuma izlasa visas CAS un sašķiro pa sugām, saskaita katras sugas sēklas. Pēc skaita (gab.) uzrāda vienas (vai vairāku) skaitliski lielākās sugas, amoliņu, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un viju sēklas.

Sertificētai sēklai no parauga atlikuma izlasa un pēc skaita (gab.) uzrāda skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un viju sēklas.

Ievērot! Ja **bāzes sēklas** paraugā (x g) ir atrasta 1 (viena) amoliņa sēkla, analizē otru paraugu, kura masa ir divas reizes lielāka (2x g) – meklē tikai amoliņa sēklas.

Tīrības analīžu darba gaita

RAPSIS

ANALĪTISKĀ TĪRĪBA – IESVARA ANALĪZE Visas svēršanas veic ar precizitāti - 2 zīmes aiz komata.

Pārbaude – vai sēklas atbilst DK uzradītajai sugai, vai parauga numurs atbilst DK numuram.

Svēršana – pirms uzsākt analīzi, iesvaru nosver. Salīdzina iegūto rādītāju ar sugai noteikto iesvara lielumu.

Sijāšana – lai atdalītu sīkos piemaisījumus, iesvaru izsijā ar zālāju sēklām paredzētajiem sietiņiem.

Analīze – iesvaru sadala 3 frakcijās – tīrās sēklas, citu augu sugu sēklas (CAS) un inertie piemaisījumi. Uzmanīgi pārbauda atsijātos piemaisījumus – var atrasties sīkās sēkliņas.
Katru frakciju atsevišķi nosver.

Ja klients vēlas, var noteikt atsevišķu piemaisījumu veidu daudzumu.

Tīrās sēklas.

Sēkla ar sēklapvalku. Sēklas daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tās sākotnējā lieluma, ar sēklapvalku.

Ievērot!

Sēklas un sēklu daļas bez sēklapvalka uzskatāmas par inertajiem piemaisījumiem.

Citu augu sugu sēklas.

Pēc skaita (gab.) uzrāda pārkoņu, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas.

Pēc skaita (gab.) uzrāda baltās puves sklerocijus un/vai to daļas (*Sclerotinia sclerotiorum*).

PARAUGA ATLIKUMA ANALĪZE

No parauga atlikuma izlasa un pēc skaita (gab.) uzrāda pārkoņu, skābeņu (izņemot mazo un jūrmalas), vējauzu un vijū sēklas un baltās puves sklerocijus vai to daļas.

Tīrības analīžu darba gaita

LINI

ANALĪTISKĀ TĪRĪBA – IESVARA ANALĪZE

Visas svēršanas veic ar precizitāti – 2 zīmes aiz komata.

Pārbaude – vai sēklas atbilst DK uzradītajai sugai, vai parauga numurs atbilst DK numuram.

Svēršana – pirms uzsākt analīzi, iesvaru nosver. Salīdzina iegūto rādītāju ar sugai noteikto iesvara lielumu.

Sijāšana – lai atdalītu sīkos piemaisījumus, iesvaru izsijā ar zālāju sēklām paredzētajiem sietiņiem.

Analīze – iesvaru sadala 3 frakcijās – tīrās sēklas, citu augu sugu sēklas (CAS) un inertie piemaisījumi. Uzmanīgi pārbauda atsijātos piemaisījumus – var atrasties sīkās sēkliņas. Katru frakciju atsevišķi nosver.

Ja klients vēlas, var noteikt atsevišķu piemaisījumu veidu daudzumu.

Tīrās sēklas.

Sēkla, ar vai bez sēklapvalka.

Sēklas daļa, kura ir lielāka par vienu pusi no tās sākotnējā lieluma, ar vai bez sēklapvalka.

Citu augu sugu sēklas.

Pēc skaita (gab.) uzrāda peļastu lapsastes, linu airenes, vējauzu un vijū sēklas.

PARAUGA ATLIKUMA ANALĪZE

No parauga atlikuma izlasa un pēc skaita (gab.) uzrāda peļastu lapsastes, linu airenes, vējauzu un vijū sēklas.